

Programmabegroting 2024-2027

gemeente
gouda

3.7 Bestuur en organisatie

Ambitie

Regio en partnerschappen

Ontwikkelingen in Gouda zijn van belang voor de omliggende gemeenten in de regio en andersom. Veel van de opgaven waar de gemeente voor staat, kunnen alleen op regionaal niveau worden opgelost.

De intensieve samenwerking in de regio Midden-Holland wordt voortgezet. Wederkerigheid is daarbij belangrijk. Huidige samenwerkingsverbanden zijn onder andere samenwerking in de regio Midden-Holland, samenwerking met verschillende steden als Alphen en Woerden, en in verbanden als de G40 en VNG en gemeenschappelijke regelingen.

Met de wijziging in de Wet gemeenschappelijke regelingen wordt gezien hoe invulling gegeven kan worden aan de versterking van de controlerende en kaderstellende rol van de gemeenteraad in deze regelingen.

Wat wil de gemeente Gouda bereiken?

1) Versterken samenwerking tussen raad en college en binnen de raad

Alle politieke partijen in de Goudse gemeenteraad willen werken aan een vernieuwende vorm van besturen. Met samenwerking wordt bedoeld: de samenwerking tussen raad en college, tussen de leden van de politieke partijen, maar ook binnen de raad tussen de raadsleden. Transparantie en openheid zijn hierbij de basis.

2) Zicht houden op gemeenschappelijke regelingen

Eenduidige invulling van de aanpassingen in de Wet gemeenschappelijke regelingen.

3) Strategisch inzetten van regionale samenwerking(en) en partnerschappen

Gouda werkt conform het positioneringsdocument regio Midden-Holland. Voor iedere samenwerking worden strategische keuzes gemaakt en een duidelijke inzet voor iedere samenwerking geformuleerd.

4) Ruimte geven aan burgerinitiatieven

Burgers, ondernemers en organisaties kunnen contact opnemen met participatiemedewerkers wanneer zij initiatieven willen ontplooiën of willen reageren op projecten in de openbare ruimte.

3.7.1 Wat gaat de gemeente ervoor doen?

Doelstelling 1: Versterken samenwerking tussen raad en college en binnen de raad

- Het format van de startnotitie actief implementeren op verschillende dossiers.
- Versterken van de sturing op de langetermijnplanning van de raad door het uitvoeren van een analyse op de huidige werkpraktijk.
- Op verzoek van de raad evalueren van de gemaakte afspraken tussen raad, college, directie en griffie.

Doelstelling 2: Zicht houden op gemeenschappelijke regelingen

- Versterken van de monitoring en/of sturing op basis van de aanpassingen in de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Doelstelling 3: Strategisch inzetten van regionale samenwerking(en) en partnerschappen

- Versterken positionering Groene Hart door als netwerksamenwerking Alphen-Gouda-Woerden (AGW) het VNG-congres in 2024 te hosten in het Groene Hart. Met dit congres worden het Groene Hart en Gouda op de kaart gezet.
- Extra impuls geven aan de netwerksamenwerking Alphen-Gouda-Woerden. De betrokken besturen willen de samenwerking een nieuwe impuls geven. Hiervoor worden, in gezamenlijkheid, twee formatieplaatsen gecreëerd om de samenwerking op deze gebieden vorm en inhoud te geven.
- De capaciteit en de slagkracht van de Regio Midden-Holland vergroten. Door meer in te zetten op de gezamenlijke uitvoering van regionale plannen en het monitoren van uitkomsten is het mogelijk om tot meer publieke waarderealizatie in de uitvoering te komen.
- Strategisch benutten van samenwerkingsverbanden als de Vereniging Nederlandse Gemeenten en het Stedennetwerk G40 voor belangenbehartiging en de positionering van Gouda.

Doelstelling 4: Ruimte geven aan burgerinitiatieven

- Continueren van de GoudApot en zoeken naar mogelijkheden voor het verbreden van de inzet.
- Invulling geven aan afspraken tussen raad en college over de kaders voor de omgang met burgerinitiatieven, die voortkomen uit het proces op basis van de startnotitie participatie.
- Vaststellen van het bestemmingsplan Verbrede Reikwijdte in het kader van het burgerinitiatief GOUDasfalt.

3.7.2 Verbonden partijen

Verbonden partijen dragen bij aan de te realiseren beleidsdoelstellingen van de gemeente.

Regio Midden-Holland (RMH)

Om de regio Midden-Holland, met Gouda als centrumgemeente, aantrekkelijk te houden om te wonen, te werken en te recreëren, bouwen we voort op het werk van de afgelopen periode.

We zetten in op:

- Een sterke, veelkleurige en economische regio, waar ruimte is voor innovatie en economische groei.
- Een ontwikkelingsgerichte ruimtelijke ordening met aandacht voor (OV-) bereikbaarheid, klimaat(-adaptatie), biodiversiteit, energietransitie en het water- en bodemsysteem.
- De transitie naar een duurzaam mobiliteitssysteem leidend tot een concurrerende, leefbare en innoverende regio, met schoon en energiezuinig vervoer.
- Stimuleren van circulariteit in de regio en herstel van biodiversiteit

Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR)

De BSGR verzorgt de heffing en de invordering van de publieksleges ter dekking van de kosten voor de door burgerzaken diverse geleverde diensten.

3.7.3 Doelen en indicatoren

Doelen

Onderstaand zijn de Global Goals weergegeven die van toepassing zijn op dit beleidsprogramma.

Indicatoren

In de onderstaande tabel zijn de indicatoren weergegeven die samenhangen met doelstellingen binnen dit programma.

Doelstelling	Indicator	Data (Laatste Update)	Data (Voorlaatste Update)	Databron
Samenwerking	Vertrouwen in overheid en gezondheidsinstellingen	2022 (november): Landelijke overheid: 29,3% Lokale overheid: 43,3%	2021 (december): Landelijke overheid: 35,3% Lokale overheid: 43,9%	(RISBO, enquête sociale cohesie via Kieskompas) https://www.waarstaatje.gemeente.nl/dashboard/maatschappelijke-en-economische-veerkracht/sociale-cohesie
Gemeenschappelijke regelingen	Percentage jaarrekening gemeenschappelijke regelingen (lasten gemeenschappelijke regelingen/ totaal van lasten)	2022: 7.94% van totaal lasten	2021: 8.32% van totaal lasten	Jaarrekening Gemeente Gouda
Regio en partnerschappen	Aantal samenwerkingsverbanden	2020: 29 samenwerkingsverbanden	x	(Regioatlas) https://www.regioatlas.nl/kaarten#_samenwerkingskaartgouda_1
Ruimte voor burgerinitiatieven	Score voor 'Samenwerking met inwoners', of voor 'gemeente betreft buurt'	Monitoring start per 2024	x	Stadspelling

3.7.4 Wat gaat het kosten?

3.7.4.1 Overzicht lasten en baten

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Lasten	42.403	39.894	37.883	38.125
Baten	-7.730	-7.853	-8.049	-8.248
Saldo van baten en lasten	34.673	32.041	29.835	29.877
Toevoegingen aan reserves (lasten)	1.887	1.642	635	635
Onttrekkingen aan reserves (baten)	-3.169	-2.687	-674	-674
Gerealiseerd resultaat	33.391	30.995	29.796	29.839

(+ = nadeel/last | - = voordeel/baat)

3.7.4.2 Overzicht mutaties

In de onderstaande tabel zijn de financiële mutaties binnen dit programma weergegeven.

(bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Startbegroting	28.587	28.742	28.018	28.052
Autonome en administratieve ontwikkeling	2.205	189	-22	52
Kadernota	2.090	1.764	1.799	1.733
Nieuwe ontwikkelingen/ beleid	509	301	1	1
Totaal	33.391	30.995	29.796	29.839

(+ = nadeel/last | - = voordeel/baat)

3.7.4.3 Taakvelden

De volgende taakvelden maken deel uit van dit programma. Per taakveld is het saldo van lasten en baten weergegeven.

Taakvelden (bedragen * € 1.000)	2024	2025	2026	2027
0.1 Bestuur	6.253	6.382	5.867	5.867
0.2 Burgerzaken	1.184	1.143	1.032	916
0.4 Overhead	27.236	24.517	22.936	23.095
Totaal	34.673	32.041	29.835	29.877

(+ = nadeel/last | - = voordeel/baat)

3.7.5 Overhead

3.7.5.1 Inleiding

Het BBV schrijft voor dat in het programmaplan een overzicht van de overhead wordt opgenomen. Doordat de overhead in een apart overzicht verantwoord wordt, ontstaat beter inzicht in de directe kosten die de gemeente maakt voor het leveren van haar producten en het halen van haar doelstellingen. Het idee is dat de begroting transparanter wordt en dat de raad beter kan sturen op de kosten van overhead. Daarnaast kan door het hanteren van een eenduidige systematiek een betere vergelijking met andere gemeenten worden gemaakt.

Het BBV geeft de volgende definitie van overhead die de gemeenten moeten hanteren: 'alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces'. Deze kosten worden verantwoord op het taakveld Overhead. De kosten van personeel (en goederen en diensten) in het primaire proces worden rechtstreeks doorberekend aan de betreffende taakvelden.

Vanwege administratief technische redenen heeft de gemeente ervoor gekozen de overhead in de programmabegroting onderdeel uit te laten maken van programma 7 Bestuur en organisatie.

3.7.5.2 Toelichting op de overhead

Voorbeelden van kosten die tot de overhead worden gerekend zijn de salarislasten van leidinggevenden en van medewerkers van de afdeling financiën. Ook de exploitatielasten van het Huis van de Stad maken deel uit van de overhead.

Om de raad op eenvoudige wijze meer inzicht te geven in de totale kosten van de overhead voor de gehele organisatie en ook meer zeggenschap over die kosten te geven, worden de overheadkosten centraal begroot. Voorheen werden deze kosten verdeeld over de programma's en niet apart inzichtelijk gemaakt.

Het saldo van de overheadkosten (inclusief het bedrag dat is toegerekend aan externe kostendragers) komt in 2024 uit op € 27 miljoen en is daarmee 7,69% van de totale lasten (inclusief reserves) van de begroting.

Voor het specificeren van de overheadkosten hanteert de gemeente Gouda een indeling in elf onderdelen.

Onderdeel	Toelichting
Directie	Kosten van de directieleden en de bijbehorende management ondersteuning.
Primair proces	Loonkosten van het personeel die niet direct aan een taakveld kunnen worden toegerekend, zoals alle leidinggevenden in het primaire proces en ondersteuning in het primaire proces (managementassistentes en administratieve medewerkers).
Bestuursondersteuning en Communicatie	Kosten die worden ingezet ten behoeve van de interne en externe communicatie en de bestuursondersteuning.
Concernstaf	Kosten die gemaakt worden ten behoeve van interne controle en advies.
Informatisering en Automatisering	Kosten die gemaakt worden voor het aanschaffen van hardware- en software, licenties, onderhoud, systeem- en netwerk beheer, helpdesk, applicatiebeheer en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces. Ook vallen hier de telefoonkosten, de kopieerkosten en de kosten van DIV onder. Hiervoor zijn alle automatisering en ICT kosten doorgelopen en indien van toepassing direct toegerekend aan een taakveld. De overgebleven kosten zijn verantwoord onder overhead.
HRM	Kosten die gemaakt worden voor het personeelsbeheer, zoals de salariskosten van de HRM-medewerkers, de kosten van het personeelssysteem, concern brede opleidingskosten en trainingen, werving en selectie, arbodienst, OR, detachering en kosten organisatieontwikkeling.
Huisvesting	Kapitaallasten en onderhoud die betrekking hebben op het Huis van de Stad, alsmede waterverbruik, energiekosten, schoonmaakkosten, beveiliging en het onderhoud binnen het Huis van de Stad.
Facilitaire zaken	Kosten die betrekking hebben op het callcentrum, catering/ kantine, en portokosten.
Financiën	Kosten voor het voeren van de administratie, de planning- en controlfunctie en adviesfunctie op het gebied van financiën, treasury en fiscale zaken.
Inkoop	Kosten die worden gemaakt t.b.v. inkoop, waaronder ondersteuning aanbestedingen, ontwikkelen contractenbank en contractmanagement en de verzekeringen.
Juridische Zaken	Kosten die betrekking hebben op juridische zaken, zoals juridische advieskosten, proceskosten en schadevergoeding.

Toerekening overhead aan heffingen en tarieven

Doordat de overhead sinds de BBV-wijziging op een apart overzicht wordt verantwoord en niet wordt doorbelast aan de producten in het primaire proces, ontstaat een beter inzicht in de directe kosten die de gemeente maakt voor het leveren van haar producten binnen de programma's. Dit betekent niet dat de overhead buiten beschouwing wordt gelaten bij de berekening van de heffingen en tarieven. Deze wordt namelijk extracomptabel (buiten de boekhouding om) berekend ten behoeve van de tariefstelling en om aan te tonen dat de gemeente met deze heffingen geen winst maakt. De toegerekende overhead aan de heffingen en tarieven maken onderdeel uit van de in dit onderdeel gepresenteerde kosten van overhead.

3.7.5.3 Specificatie overhead

De specificatie van de lasten en baten van overhead leidt tot de volgende overzichten.

Exploitatie - Lasten (bedragen * € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Beheer Openbare Ruimte	430	430	280	342
Bestuurs- en Managementondersteuning	2.000	1.883	1.883	1.883
Centraal Juridische Afdeling	817	835	835	746
Concernstaf	860	761	761	761
Cultuur, Vastgoed en Ontwikkeling	2.463	2.471	2.470	2.470
Dienstverlening	1.744	1.742	1.742	1.732
Directie Algemeen	75	295	-986	-1.001
Directie Maatschappelijke Ontwikkeling	159	159	159	159
Directie Ruimtelijke Ontwikkeling	171	171	171	171
Facilitaire Zaken	3.594	3.554	3.552	3.549
Financiën	1.888	1.912	1.647	1.647
Griffie	0	0	0	0
Human Resource Management	4.394	4.070	4.070	4.157
Informatievoorziening en Automatisering	10.686	10.309	10.452	10.602
Inkomen	0	0	0	0
Leerlingzaken	163	94	94	94
Maatschappelijk Beleid	-274	-274	-274	-274
Opgroeien en Start Arbeidsmarkt	155	-105	-105	-105
Programmaorganisatie Control en Info Sociaal Domein	0	0	0	0
Projecten Openbare Ruimte	148	148	148	148
Regionale Werkorganisatie Sociaal Domein in opr.	2.497	884	884	884
Rekenkamer	0	0	0	0
Ruimtelijk Beleid en Advies	224	281	281	281
Services	0	0	0	0
Stadstoezicht	180	194	194	194
Veiligheid en Wijken	246	246	246	198
Werk en Financiën	278	92	65	65
Werk en Participatie	0	0	0	0
Zorg en Ondersteuning	176	200	202	202
Totaal	33.072	30.353	28.772	28.906

(+ = nadeel / last | - = voordeel / baat)

Verdeling van de baten van de overhead over de afdelingen

Exploitatie - Baten (bedragen * € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Beheer Openbare Ruimte	0	0	0	0
Bestuurs- en Managementondersteuning	0	0	0	0
Centraal Juridische Afdeling	-31	-31	-31	-31
Concernstaf	0	0	0	0
Cultuur, Vastgoed en Ontwikkeling	-193	-193	-193	-193
Dienstverlening	0	0	0	0
Directie Algemeen	0	0	0	0
Directie Maatschappelijke Ontwikkeling	0	0	0	0
Directie Ruimtelijke Ontwikkeling	0	0	0	0
Facilitaire Zaken	-449	-449	-449	-424
Financiën	0	0	0	0
Griffie	0	0	0	0
Human Resource Management	0	0	0	0
Informatievoorziening en Automatisering	-3.354	-3.354	-3.354	-3.354
Inkomen	0	0	0	0
Leerlingzaken	0	0	0	0
Maatschappelijk Beleid	-18	-18	-18	-18
Opgroeien en Start Arbeidsmarkt	0	0	0	0
Programmaorganisatie Control en Info Sociaal Domein	0	0	0	0
Projecten Openbare Ruimte	0	0	0	0
Regionale Werkorganisatie Sociaal Domein in opr.	-1.984	-1.984	-1.984	-1.984
Rekenkamer	0	0	0	0
Ruimtelijk Beleid en Advies	0	0	0	0
Services	0	0	0	0
Stadstoezicht	0	0	0	0
Veiligheid en Wijken	-8	-8	-8	-8
Werk en Financiën	0	0	0	0
Werk en Participatie	0	0	0	0
Zorg en Ondersteuning	0	0	0	0
Totaal	-6.036	-6.036	-6.036	-6.011

(+ = nadeel/last | - = voordeel/baat)

3.7.5.4 Overheadpercentage

De kosten van overhead kunnen worden uitgedrukt in een percentage. Het BBV schrijft voor dat hiervoor een indicator moet worden opgenomen in de begroting. Deze indicator drukt de totale overheadkosten uit in het percentage van het totaal van de lasten exclusief toevoegingen aan reserves.

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Totale overheadkosten (programma totaal)	33.072	30.353	28.772	28.906
Baten overhead (programma totaal)	-6.036	-6.036	-6.036	-6.011
Totale overhead	27.036	24.317	22.736	22.895
Totale lasten (exclusief toevoegingen aan reserves)	351.544	355.382	345.304	347.429
Berekend overheadpercentage	7,69%	6,84%	6,58%	6,59%

(+ = nadeel/last | - = voordeel/baat)

3.8 Financiering en algemene dekkingsmiddelen

Waar staat dit programma voor?

In de zeven programma's van deze begroting zijn de specifieke lasten en baten per programma opgenomen. Daarnaast heeft de gemeente ook lasten en baten die niet aan een programma zijn toe te rekenen. Het betreft de algemene uitkering, algemene belastingen, financiering, onvoorziene uitgaven, stelposten en de vennootschapsbelasting. Deze onderdelen komen aan bod in dit programma.

3.8.1 Inleiding

Algemene dekkingsmiddelen zijn gelden die geen vooraf bepaald bestedingsdoel hebben. Voorbeelden zijn de uitkering uit het gemeentefonds en de opbrengsten van gemeentelijke belastingen (zoals ozb, precariobelasting). Binnen de algemene dekkingsmiddelen wordt geen directe koppeling gelegd tussen middelen en doelstellingen. Daarom bevat dit onderdeel van de begroting geen overzicht met indicatoren.

De toelichting is opgebouwd aan de hand van de diverse taakvelden die binnen dit onderdeel worden verantwoord. In lijn met voorgaande jaren worden de volgende algemene dekkingsmiddelen onderscheiden:

- financiering/treasury;
- lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is;
- uitkering(en) uit het gemeentefonds;
- overige baten en lasten.